

parkstad zaterdag 25 oktober 2025 > delimburger.nl

Vaessen Juweliers in Heerlen doorstond 125 bewogen jaren

REGIO // 4

De Limburger

sinds 1846

Tiny houses komen in Limburg nog niet echt van de grond

UITGELICHT // 2-3

FOTO BAS QUENEN/LEG

Eén ding is al duidelijk vóór de verkiezingen: nieuw kabinet formeren wordt straks hels karwei

REGIO // 8-9
LS // 2-5

Verkeersregelaars geregeld de kop van Jut

LS // 6-9

FOTO ERNANDO KEMING

ADVERTENTIES

DE NOMADE
Win een jaar lang gratis reizen met de trein
STEM NU OP
HET BOEK DE NOMADE VAN
LIMBURGSE ANYA NIEWIERRA
VOOR DE NS PUBLIEKSPRIJS
www.nspublieksprijs.nl

Jansen Nov
MORGEN
Open Zondag
bij Jansen-Nov
GEOPEND
VAN 12.00 - 17.00 UUR
GRAAG TOT ZIENS IN ONZE WINKEL:
PASTOOR VULLINGHSLEEN 20
SEVENHUM T 077 467 2929
Shop ook online: WWW.JANSEN-NOV.NL

DEBAT
VAN HET
ZUIDEN
Zaterdag 25 oktober
19:30 uur | **Live bij L1**

De Limburger nieuwsapp

Gemakkelijk, snel en betrouwbaar.
Meer dan 150.000 gebruikers.

delimburger.nl/app

HET WEER

VANDAAG

11°
4°

MORGEN

10°
6°

BEZORGKLACHTEN [DELIMBURGER.NL/SERVICE OF 088 - 7780888](https://delimburger.nl/service-of-088-7780888)
WINKELPRIJS € 4,99
[MEDIAHUIS DELIMBURGER.NL](https://delimburger.nl)

8 710454 000187

2 **uitgelicht**Amanda **Kluvel**

Waarom Geert Wilders de verkiezingen weer wint

De NOS kopte dat het SBS6-debat vooral ging over het uitsluiten van de 'weggelopen' Wilders. Die kop moet korter om de waarheid eer aan te doen: het debat ging over Wilders. Vooraf ging het erover dat hij erbij zou zijn, tijdens het debat draaide alles om hem en na afloop ook. Wilders, Wilders, Wilders. We weten nu veel over hoe de andere politici over hem denken, alsof dat voor de Nederlandse bevolking een belangrijker thema is dan migratie, wonen of zorg. Met visies op Wilders wordt geen woning gebouwd en geen wachtlijst korter. Toch hebben zijn tegenstanders hun houding tegenover hem tot het hart van hun politieke identiteit gemaakt. Daar spint alleen D66 garen bij; die partij leeft al jaren bij de gratie van Wilders. Pechtold maakte er ooit een kunstvorm van en nu anderen het trucje proberen, wordt vooral zichtbaar hoezeer ze daarmee hun karakter verliezen. Ze vervangen argumenten door afkeer, programma's door pose. Wilders wint.

Frans Timmermans beperkte zich tot het schamperen over dr. Jan van de Beek, de demograaf op wie Wilders zich beriep. In ieder geval kan Van de Beek wel gewoon de cijfers staven die hij noemt. Die van Timmermans komen heel misschien vanuit Spanje met Sinterklaas mee, liggen op vijf minuten fietsen van hem vandaan in een azc of zitten ver weg verstopt in een verzonnen mondkapje van de MH17. De praatjes voor de vaak van Timmermans. Wilders wint.

Dilan Yesilgöz ging nog platter. 'De PVV is één man met een Twitter-account.' Opmerkelijk voor de leider van een partij die zelf nauwelijks nog durft te twitteren uit angst voor de volgende communicatieramp waardoor ze overwoog de handdoek in de ring te gooien. Zelf is ze van een bestuurderspartij met veel ervaring. Maar die partij legt het af tegen slechts een man met een twitteraccount. Wilders wint.

Henri Bontenhal probeerde het met een schamperende opmerking over de Efteling. Wilders' geliefde attractiepark. Wat hij er precies mee wilde zeggen bleef onduidelijk. De inhoud was verdampt voordat hij uitgesproken was, als er al inhoud was. Ook gebruikte hij weer zijn stopzinnetje: 'Asielzoekers kun je niet wegstoven'. Je zou bijna gaan denken dat Bontenhal dat in zijn eigen Eftelingfantasie wel zou willen. Voor het overige gaf hij de Nederlanders schielijk de schuld van de mislukte integratie van velen. Wilders wint.

Wilders' tegenstanders toonden zelfs in de verwoording van hun standpunten hun afhankelijkheid van hem. Op naar de peiling van 29 oktober. Wilders wint.

REAGEREN?
redactie@delimburger.nl

TO & HENK

paul kusters
toosenhenn.nl

VANNACHT GAAT DE KLOK WEER NAAR WINTERTIJD

WONINGNOOD ACHTERGROND

Bert (71) droomt al tien jaar van tiny house zoals dat van Marcel (60)

Tiny houses zijn een van de opties in de strijd tegen de woningnood. Toch zijn veel gemeenten in Limburg nog huiverig. Marcel van Kasteren (60) laat in Schimmert zien wat er kan ontstaan als de gemeente een groep bewoners het vertrouwen geeft.

SCHIMMERT/VENLO BAS NOLLE

Iedere ochtend als Marcel van Kasteren (60) in zijn tiny house ontwaakt, prikkelt de geur van vers gekapte sparren zijn zintuigen. Het blanke, onbehandelde hout waaruit zijn woning is opgetrokken, ademt nog altijd de aroma's van het Zwarte Woud in Duitsland, de plek waar de bomen ooit stonden. De muren en vloeren, elke balk, plank en zelfs schroef is van hout. En dat ruikt je. 'Je wordt wakker in een bos', zegt Marcel. Hij wrijft met zijn hand over kleine rondjes in de muur van de slaapkamer. Daar zitten de schroeven. Zelfs die zijn gemaakt van hout. Van beukenhout, want de beuk is sterker dan de spar, dus het houdt de boel bij elkaar. Er komt geen lijn, metaal of andere chemische toevoeging aan de constructie te pas.

Voedselbos
Behalve het tiny house van Marcel staan er op dit terrein aan de rand van Schimmert nog zeven. Drie zijn er nog in aanbouw. Al die huisjes voldoen aan de hoogste duurzaamheidsnormen. Het

woonoppervlak is maximaal 50 vierkante meter. Straks is het de bedoeling dat de bewoners het aanpalende voedselbos gezamenlijk beheren. De nu nog drassige zandpaden komen vol te liggen met Kunradesteen. Vanaf dat moment zijn auto's niet meer toegestaan op het terrein. Als het centrale gebouw dan ook nog staat, is de gemeenschap genaamd Op de Bees volmaakt. Hoopt vult het hart van Bert

Hoekstra (71), telkens als hij hier rondloopt. Toch gaat de zin bij hem ook geregeld over. Hij is als kartrekker van Tiny Villages Venlo al bijna tien jaar bezig om een soortgelijk project van de grond te krijgen. 'Meer in de natuur, met oog voor duurzaamheid, een stukje ontspullen', somt hij de voordelen van tiny wonen op. 'Dat spreekt me aan. Wonen met de gemeenschap centraal!' Bert is sinds 2016 met de gemeen-

De slaapkamer van Marcel.

Aan de kant

Cynischer dan
klimaatboetes
betalen uit
Klimaatfonds
wordt het niet

PAUL VAN DER STEEN

Het circusedebat van donderdag bij SBS6 draaide om wonen, migratie en zorg. Bij die thema's had de redactie mopperige Nederlanders gevonden. Ze werden als ware vondsten gepresenteerd en mochten daarna een vraag stellen. De lijsttrekkers hadden met hun teams vooraf al het draaiboek doorgenomen voor dit soort momenten: eerst de persoonlijke klik zoeken („Dankjewel voor je goede vraag, Kees”) en daarna een belofte uit de categorie „Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw”.

Voor nu kan al dat gratis bier werken. De kater komt hooguit nog eens aan de orde tijdens een volgende campagne, als blijkt dat het eigen risico nog steeds bestaat en het ziekenhuis in Heerlen toch niet helemaal open blijft.

Nog veel erger dan dit soort volksverlakkerij is de manier waarop de overheid zichzelf tussen alle verkiezingen met regels, wetten en verdragen broodnodige verplichtingen oplegt, maar daarna vrolijk de billen afveegt met de herinneringen daaraan via rechterlijke uitspraken. Nieuw dieptepunt: vijf media hebben achterhaald dat het Rijk nu al voelt aankomen dat de klimaatdoelen voor 2030 niet worden gehaald en dat daar juridisch gedonder van gaat komen. De cynische oplossing, die al op Haagse tafels ligt, slaat alles: de dwangsommen betalen uit het Klimaatfonds dat is bedoeld om de klimaatdoelen voor 2030 te halen. In debatten zal je daar niet snel iets over horen. Niet SBS6-ig en hapklaar genoeg. Geen onderwerp waarover spreekstaalmeester Wilfred Genee huid wil loeien. En je vindt er ook lastig een mopperige Nederlander bij. Hooguit een Henk of Ingrid, die complimenten uitdeelt over het toenemend aantal zonuren.

REAGEREN?
paul.vandersteen@delimburger.nl

> **Paul van der Steen** (1969) versuimdert zich op deze plek twee keer per week over groot en klein nieuws. Hij is journalist voor NRC Handelsblad, Trouw, De Limburger. Zou en het Historisch Nieuwsblad. Van zijn hand verschenen zes historische boeken. Het zevende verschijnt volgende jaar.

Marcel van Kasteren voor zijn volledig houten tiny house in Schimmert. Rechts staat Bert Hoekstra van Tiny Villages Venlo. FOTO'S BAS QUAEDVLIEG

“

Het wachten is
op gemeenten
die zeggen: we
gaan het doen.
Neem het heft
in eigen
handen en geef
een groep
bewoners het
vertrouwen.

Marcel van Kasteren
Bewoner tiny house

de grond is gekomen, is volgens voorzitter Marcel mede te danken aan een bereidwillige gemeente Beekdaalen. „De gemeente stelde zo'n vier, vijf jaar geleden de vraag wie er graag tiny wilde wonen”, zegt Marcel. „Daar kwamen 150 reacties op.”

Ontspullen

Marcel kan het iedereen aanraden kleiner te wonen. Ja, ook hij moest flink inleveren, ontspullen en goed nadenken over het ontwerp van de woning. Hij zocht met 50 vierkante meter woonoppervlak en 6 meter hoogte de grenzen op van wat nog tiny mag heten. Hij verstopte opbergkassen in de traptreden. Hij opent er een paar en toont de inhoud. Gereedschap, kruiden, sportschoenen en etenswaren komen tevoorschijn. Van de tweede verdieping, met een tv-kamer en een nog in te richten werkkamer, maakte hij een soort vide. Doordat die niet tegen de volledig glazen voorgevel ligt, komt het licht overal optimaal binnen. Bert ziet zichzelf in zijn dromen ook zo tevreden in zijn eigen tiny house wonen. „Dit is inderdaad een ideaalbeeld, maar dan vooral hoe de gemeente er hier tegenaan kijkt.” Marcel heeft gemerkt dat het daar inderdaad mee valt of staat. „Het wachten is op gemeenten die zeggen: we gaan het doen. Neem het heft in eigen handen en geef een groep bewoners het vertrouwen. Ik denk echt dat dit een oplossing voor de woningnood kan zijn.”

REAGEREN?
bas.rolle@delimburger.nl

te Venlo in gesprek over een tiny-houseproject. Vooral nog zonder succes. Vorig jaar riep de gemeenteraad het college van B en W met een motie op om jaarlijks twee locaties aan te bieden, waar innovatieve woonvormen ontwikkeld kunnen worden. Het heeft Bert nog niets opgeleverd. „Ik kan je zo vijf voorbeelden opnoemen waar mensen in Venlo plannen hebben, maar waar de gemeente geen medewerking verleent”, zegt de 71-jarige.

Een woordvoerder van wethouder Tom Verhaegh erkent dat het proces met Tiny Villages Venlo stroef verloopt. „We zijn enthousiast over tiny houses, maar zien ook dat dit soort processen veel haken en ogen hebben. Zo zijn er wel initiatieven, maar veelal zonder grond, en krijgen initiatiefnemers met complexe processen te maken.”

Daarom nam de gemeente onlangs een adviesbureau in de arm, dat het proces op gang moet brengen en moet versnellen. Er zijn meer plekken waar het nog niet zo vlot. In Weert wilde de gemeente wel meewerken aan Ecodorp Hof van Welert, maar zette de provincie een jaar geleden een streep door het plan omdat die geen woningbouw toestaat op de beoogde plek in het buitengebied. Een woordvoerder van gedeputeerde Michael Theuns laat nu weten die regels, vastgelegd in de Omgevingsvisie, tegen het licht te houden. Mogelijk komt daarin meer ruimte voor natuurinclusieve woningbouwontwikkelingen in het buitengebied. In Venray stuit Martin Verstegen

eveneens op bezwaren. Hij probeert al jarenlang een tiny house voor zichzelf te realiseren en heeft zelfs overeenstemming met een grondeigenaar. De gemeente wijst zijn plan af, omdat zij het realiseren van één tiny house niet als bijzondere woonvorm beschouwt, maar enkel als toevoeging van één woning in het buitengebied.

Het gemeentebestuur van Venray stelde zich bij het aantreden in 2022 tot doel om voor 2026 vijf tiny-houseprojecten toe te staan. Daarvan is er nog geen enkele tot uitvoering gekomen. „Hier liggen verschillende redenen aan ten grondslag die de haalbaarheid van deze plannen onder druk zetten, zoals de tijdelijkheid van de pilotuur (maximaal tien jaar), financiële haalbaarheid en ruimtelijke vraagstukken zoals spuitzoneering. Hierdoor is realisatie van tiny-house-initiatieven erg complex gebleken”, zegt een woordvoerder.

Provincies

Er zijn ook plekken waar het wel lukt. In de hele provincie zijn nu vijf tiny-houseprojecten. Dat blijkt uit overzichten van pionier Marjolijn Jonker en TinyFindy, een platform voor vraag en aanbod van tiny houses. Twee van de vijf Limburgse projecten liggen in Peel en Maas. In Roermond staan op Aren M zeven tiny houses in de sociale huur en in Kerkrade is een project met vijf woningen. In vergelijking met andere provincies doet Limburg het niet bijster goed. Alleen in Utrecht zijn minder projecten afgerond of in aanbouw. Dat Op de Bees in Schimmert van

2 uitgelicht

Amanda Kluvel

Waarom Geert Wilders
de verkiezingen weer wilt

De NOS kopte dat het SBBB-debat vooral ging over het uitsluit van de 'weggevoerde' Wilders. Die zijn roer heren om de voorkeur een aan te doen het debat ging over Wilders. Voord ging het erover dat hij zelf zijn zin. Wilders had dat debat al een keer en nu alweer ook. Wilders, Wilders, Wilders. We weten nu veel over hoe de andere politiek over hem denken, maar dat voor de Nederlandse bevolking een belangrijk thema is dat migratie, wonen of zorg. Met velen op Wilders wordt geen woning gebouwd en geen werkgelegenheid. Toch hebben zijn tegenstanders hun houding tegenover hem tot het hart van hun politieke identiteit gemaakt. Daar staat, alweer 100 jaar na de Tweede Wereldoorlog, dat de partij leeft al jaren bij de grote van Wilders. Hetzelfde kan ook voor een klein deel van de ander het trage probleem, wordt vooral zichtbaar wanneer ze daarmee hun kantoor verlaten. Ze verlaten er kwamen door afzet, programma's door post. Wilders wilt.

Frank Timmermans heeft zich tot de belangrijkste over de van de partij, de demografische Wilders zich heeft. In ieder geval kan Van de Beek wel zeggen dat zijn stemmen bij de Tweede Wereldoorlog kunnen heel verschillen vanuit. Spreekt met Timmermans toe, liggen op vijf minuten tot van het standpunt in een van zijn voor een voorstel in een veramen van de partij van de MHF. De partijen voor de van van Timmermans. Wilders wilt.

Dylan Tielighe ging nog pluster. De PVV is één man met een Twitter account. "Omdat hij voor de kiezers een partij die zelf nauwelijks nog durft te vertellen uit angst voor de volgende verkiezingen. Maar de partij leeft al jaren niet met een verkiezing. Wilders wilt.

Hans Bontjes de probeerde het met een scherpere omschrijving over de Eilanden. Wilders politieke attractie. Wat hij er precies mee wilde zeggen bleef onduidelijk. De inhoud was verstandig vooral bij talgwerpen van, als er al inhoud was. Ook gebruikte hij weer zijn ontvanger. "Aankomende kan je niet wegvoeren". De partij gaan denken dat Bontjes dat in zijn eigen Eilandenstand van een willen. Voor het overige gaf hij de Nederlandse achtergrond de reden van de milieutransitie van velen. Wilders wilt.

Wilders tegenstanders konden zelfs in de voorverkiezing van standpunt aan afhankelijkheid van hem. Op naar de partij van 20 oktober Wilders wilt.

REAGERENT
redactie@delimburger.nlT.O.S. paul kusters
toes@delimburger.nl

VANNACHT RAAT DE KLOK WEER NAAR WINTERTJD

WONINGNOOD ACHTERGROND

Bert (71)
droomt al
tien jaar van
tiny house
zoals dat van
Marcel (60)

Tiny houses zijn een van de opties in de strijd tegen de woningnood. Toch zijn veel gemeenten in Limburg nog huiverig. Marcel van Kasteren (60) laat in Schimmert zien wat er kan ontstaan als de gemeente een groep bewoners het vertrouwen geeft.

SCHIMMERT/VENLO
BOS NELLE

Iedere ochtend als Marcel van Kasteren (60) in zijn tiny house ontwaakt, prikkelt de geur van vers gebakken spijzen zijn zintuigen. Het kleine, onafgebroken huis waaruit zijn woning is ingericht, staat op een stukje grond van het Zwarte Woud in Duitsland, de plek waar de herten ooit stonden. De muren en vloeren, elke bak, plank en zelfs schroef in van hout. In dat stukje, als het ware, woont hij nu. Hij heeft het huis zelf gebouwd, zo als hij het wil. Het is een klein huis, maar het is een huis. Het is een huis dat hij wil. Het is een huis dat hij wil. Het is een huis dat hij wil.

Voedsel
Behalve het tiny house van Marcel staat er op dit terrein aan de rand van Schimmert nog een ander. Dit zijn er nog in ambone. Al die huizen voldoen aan de hoogste duurzaamheidsnormen. Het

woonoppervlak is maximaal 50 vierkante meter. Straks is het de bedoeling dat de bewoners het aanpalende voedselbos kunnen gebruiken. De nu nog draagbare zaden kunnen tot te liggen met Kasteren. Vanaf dat moment zijn auto's niet meer toegestaan op het terrein. Als het centrale gebouw dan ook nog staat, is de gemeenschap helemaal op de Bees volmaakt. Hoort valt het hart van Bert

De slaapkamer van Marcel.

Hookestr (71), telkens als hij hier rondloopt. Toch gaat de zin bij hem ook geproefd over. Hij is als kerkwerker van Tiny Villages Venlo. Al bijna tien jaar heeft een omgevoerd project van de grond te krijgen. Alleen in de natuur, met oog voor duurzaamheid, een stukje ontspanning, want hij de voorloper van tiny houses op. Het gevoel is nu aan. Wonen met de gemeenschap overtuigd. Bert is sinds 2016 met de gemeen-

te Venlo in gesprek over een tiny houseproject. Voorheen riep de gemeenteraad het college van B en W met een motie op om jaarlijks twee locaties aan te bieden, waar innovatieve woonvormen ontwikkeld kunnen worden. Het heeft Bert nog steeds opgevoerd. Ik kan je zo vijf voorbeelden opnoemen waar mensen in Venlo plannen hebben, maar waar de gemeente geen medewerking verleent", zegt de 71-jarige.

Een woordvoerder van wethouder Tim Verhangt erkent dat het proces met Tiny Villages Venlo stevig verloopt. Als zijn ambassadeur voor tiny houses, maar zien ook dat dit soort processen veel taken en eisen hebben. Ze zijn er niet klaar voor, maar veel meer grond, en krijgen initiatieven om niet complex processen te maken."

Daarnaast nam de gemeente eerdere een adviesbureau in de arm, dat het proces op gang moet brengen en moet versnellen. Er zijn meer plekken waar het nog niet zo zit. In Noord wilde de gemeente vol medewerkers aan Eendrop Hof van Welkert, maar zette de partij een jaar geleden een streep door het plan omdat die geen woningbouw toestaan op de beoogde plek in het buitengebied. Een woordvoerder van de gemeente Michael Thomas laat nu weten de regels, vastgesteld in de Oranje-Vrijheid, tegen het licht te houden. Mogelijk komt daar meer ruimte voor natuurvriendelijke woongroepen of andere vormen in het buitengebied. In Venray staat Martin Versteeg

eveneens op bereiden. Hij probeert al jarenlang een tiny house voor zichzelf te realiseren en heeft zelfs overname van een grondgebied. De gemeente wijst zijn plan af, omdat hij het realiseren van één tiny house niet als voldoende woonvorm beschouwt, maar enkel als toevoeging van een woning in het buitengebied. Het gemeenteraad van Venlo stelde zich bij het aankomen in 2022 te doel om voor 2025 vijf tiny houseprojecten toe te staan. Daarna is er nog geen melding uit voort gekomen. "Het liggen veelvuldig rekent aan de grondslag die de haalbaarheid van deze plannen onder druk zetten, zoals de beschikbaarheid van de plukdur (maximaal tien jaar). Bona fide haalbaarheid en realistische vraagstukken zoals opstartkosten. Hierover is realisatie van tiny house-initiatieven erg complex gebouwd", zegt een woordvoerder.

Provincies
Er zijn ook plekken waar het wel lukt. In de hele provincie zijn nu vijf tiny houseprojecten. Dat blijkt uit overzichten van planter. Maryolke Jankar en Tiny Flits, een platform voor vraag en aanbod van tiny houses. Twee van de vijf Limburgse projecten liggen in Peel en Maas. In Boersma staat op Area M zeven tiny houses in de sociale huur en in Kerkrade is een project met vijf woningen. In vergelijking met andere provincies doet Limburg het niet bijzonder goed. Alleen in Utrecht zijn minder projecten afgevoerd of in ambone. Dat Op de Bees in Schimmert van

Marcel van Kasteren voor zijn volledig houten tiny house in Schimmert. Rechts staat Bert Hookestra van Tiny Villages Venlo. FOTO: BOUQUARD

Het wachten is op gemeenten die zeggen: we gaan het doen. Neem het heft in eigen handen en geef een groep bewoners het vertrouwen.

Marcel van Kasteren
Bewoner Tiny House

de grond is gekocht, is volgens voorzitter Marcel mede te danken aan een bereidwillige gemeente. Bovendien: "De gemeente stelde ons vier, vijf jaar geleden de vraag wie er graag tiny wilde wonen", zegt Marcel. "Daar kwamen 150 reacties op."

Ontpallen
Marcel kan het iedereen aanraden kleiner te wonen. Ja, ook hij moet vaak klagen, ontspannen en goed nadenken over het ontwerp van de woning. Hij heeft met 10 vierkante meter woonoppervlak en 6 meter hoogte de grenzen op van wat nog tiny mag heten. Hij verduikt opbergkasten in de traplopen. Hij opent er een paar en toont de inhoud. Gereedschap, kruiden, sportkleding en etenwaren komen tevoorschijn. Van de tweede verdieping met een tiny-kamer en een nog in te richten werkkamer, maakt hij een soort veld. Doordat die niet tegen de volledige glazen voorgrond ligt, komt het licht overal optimaal binnen. Bert doet dat al in zijn droom, ook in betreden in zijn eigen tiny house wonen. "Het is inderdaad een draaiboek, maar dan vooral hoe de gemeente er hier tegenover kijkt." Marcel heeft gemerkt dat het daar inderdaad meer valt of staat. "Het wachten is op gemeenten die zeggen: we gaan het doen. Neem het heft in eigen handen en geef een groep bewoners het vertrouwen. Is denk echt dat dit een oplossing voor de woningnood kan zijn."

REAGERENT
redactie@delimburger.nl